

Algemene Beschouwingen

Begroting 2019

VVD Gilze en Rijen

- Gesproken tekst geldt -

Inleiding

Voorzitter, vandaag is natuurlijk niet de eerste keer dat we over die begroting 2019 spreken. Want dat deden we ook al bij de behandeling van de Perspectiefnota in juli. Ik ben blij dat we vanavond niet tot 23 uur hoeven te wachten voordat we over de plannen voor volgend jaar spreken. Want lange vergaderingen tot in het holst van de nacht lijken in deze gemeenteraad inmiddels wel dé trend te zijn. Ook afgelopen week duurden alle commissievergaderingen tot na 23.30. Ik hoop dat we met elkaar de komende tijd een manier vinden om effectiever en vooral korter te vergaderen. Als raadsleden doen we dit veelal naast een gewone baan of studie, maar die combinatie wordt wel steeds lastiger wanneer vergaderingen tot na middernacht duren.

Een van de manier waarop wij hier efficiënter kunnen vergaderen, is doordat wij vooraf schriftelijke vragen stellen en het college die dan tijdig, concreet en volledig beantwoordt. Voorzitter, die vragen hebben wij tijdig gesteld en ook de antwoorden kwamen tijdig binnen. Concreet en volledig waren de antwoorden niet altijd, maar ik wil in ieder geval het college en vooral de ambtelijke organisatie bedanken voor de geleverde beantwoording.

Maar voorzitter, niet alle vragen zijn dus concreet en volledig beantwoord. Om een voorbeeld te geven. Wij vroegen waar het college concreet het innovatiefonds voor in gaat zetten. En het antwoord is: *Wij gaan dit inzetten op innovatie te stimuleren.* Voorzitter, dat is nogal een open deur, maar het is geen concreet antwoord. Wij krijgen steeds meer de indruk dat het ondernemersfonds en het innovatiefonds vooral bedoeld zijn om uitgaven van te doen waarmee de wethouders af en toe in de krant kunnen komen. Wij horen graag in de beantwoording of dat klopt.

Het vooraf stellen van vragen scheelt ook tijd. Zo is al duidelijk geworden dat we in Gilze en Rijen vasthouden aan een 0-beleid voor coffeeshop. Geen ruimte dus voor een soort McDrive voor wiet op de Haansberg, zoals onlangs op de voorpagina van BN De Stem stond. En voorzitter, in de beantwoording konden we ook uitvoerig teruglezen dat het college de toezegging is nagekomen om voor alle appartementencomplexen maatwerk te leveren als het gaat om afvalinzameling. Inhoudelijk zijn we het niet altijd eens met de gemaakte keuzes, maar we constateren dat het college deze toezegging is nagekomen.

Meetbare doelstellingen

Voorzitter, we vinden het gebruik van meetbare doelstellingen en indicatoren door dit college ronduit teleurstellend. Deze indicatoren zijn verplicht en dat maakt volgens het college dat ze allemaal inhoudelijk genegeerd mogen worden. Niet elke indicator is even relevant, dat constateren wij samen met het college, maar zelfs bij de indicatoren die wel relevant zijn, wil het college geen meetbare doelen stellen.

Bij de jaarrekening deden wij al een oproep om te zorgen voor indicatoren die zowel relevant als meetbaar zijn. Dat gebeurt in andere gemeenten ook. Helaas moeten we constateren dat dit college kiest voor weer een jaar zonder meetbare indicatoren. Een gemiste kans, ondanks de toezegging van de wethouder om hier nu wel eens goed naar te kijken. Dat zou namelijk het werk van het college én de besteding van het belastinggeld van onze inwoners een stuk transparanter maken. Daar moet het college het toch wel mee eens zijn?

Communicatie

Teleurstellend is ook hoe het college omgaat met communicatie. Voorzitter, hoe vaak hebben we hier al over communicatie gesproken? Na elk incident horen we steeds dat het volgende keer echt wel beter zal gaan en dat er nu echt werk van goede communicatie gemaakt gaat worden.

Waarom zien we dat dan niet in concrete resultaten terug? We merken namelijk vooral verslechtingen. Om een paar concrete voorbeelden te noemen:

- Dit college communiceert slecht met de inwoners van onze vier dorpen, die veel te lang moesten wachten op een reactie van de gemeente als ze bezwaar maakten tegen de plaatsing van ondergrondse containers. En als ze dan een reactie kregen, was deze vaak onvolledig en voelde men zich niet gehoord.
- Dit college communiceert ook slecht met de inwoners van onze vier dorpen als ze de gemeente telefonisch willen bereiken. Als ze al het geluk hebben dat er geen telefoonstoring is en de gemeente telefonisch bereikbaar is, dan wordt er vaak door de back-office niet of niet-tijdig teruggebeld.
- Dit college communiceert slecht met de raad in het hele dossier rond de door het college gewenste biomassacentrale in Rijen. En ook slecht over de beloofde herijking van het huisvestingsbeleid van de ABG-organisatie.

Voorzitter, de concrete vraag is natuurlijk wanneer dit college gaat zorgen voor structurele verbetering van de communicatie, waarvoor al tijden geld in de begroting zit. Het doel van deze middelen zou betere communicatie met de inwoners van onze gemeente moeten zijn, op een manier die past bij 2019. Het doel moet niet een betere profilering van de collegeleden zijn. Deelt het college die insteek?

Veiligheid en bestrijding uitkeringsfraude

Voorzitter, gewoonlijk zou ik nu veel aandacht besteden aan veiligheid in onze vier dorpen en het buitengebied. Want veiligheid is voor ons een absolute prioriteit. Over twee weken behandelen we echter een uitgebreid veiligheidsplan dat vorige week uitgebreid in de commissie besproken is. In het kader van efficiënt vergaderen, zal ik het daarom nu kort houden.

Ondermijning is een probleem, en ook uitkeringsfraude is daar een vorm van. Daarom dienen wij met Kern'75 en Gemeentebelang een amendement in om geld uit te trekken voor de daadwerkelijke bestrijding van uitkeringsfraude. Zodat we niet alleen op papier zeggen dat het bestrijden van uitkeringsfraude belangrijk is, maar zodat we er ook daadwerkelijk werk van te maken. Na de discussie in de commissie Middelen, ga ik er vanuit dat alle fracties dit steunen.

Financieel

Voorzitter, wij maken ons zorgen over dingen die niet in de begroting 2019 staan. Zo is er dit jaar al een tekort van 750.000 euro op de jeugdzorg voor onze gemeente. Maar financieel gaat het college er simpelweg vanuit dat het op de koers van eind 2017 door kan gaan. Wij vinden dat zorgelijk en niet realistisch. Waarom doet het college dit? Is het college ervan overtuigd dat ze de komende twee maanden zoveel maatregelen kan nemen, dat het gehele regionale tekort 16,7 miljoen goed gemaakt wordt? We horen het volgende week graag.

Voorzitter, ook de 2,7 miljoen extra die de komende 20 jaar geïnvesteerd moet worden in het onderhoud van De Boodschap staat niet in deze begroting. Echter, de wethouder heeft in de raad gemeld dat wij juridisch verplicht zijn deze kosten te betalen. Dat zou dus ook in de begroting verwerkt moeten worden. Nu dit ontbreekt, is de begroting gewoon feitelijk fout. Graag horen wij hoe het college deze fout gaat herstellen.

Voorzitter, de financiële situatie van onze gemeente is kwetsbaar. Ons weerstandsvermogen neemt de komende jaren af en de Algemene Reserve daalt. In dat licht bezien, is het maar goed dat de raad in juli al besloten heeft dat we met elkaar een kerntakendiscussie gaan voeren. Want de investeringsruimte die we hebben is laag. Voorzitter, wij zien uit naar die discussie.

Dat brengt me ook bij de OZB. Voorzitter, als VVD-fractie zijn we natuurlijk sowieso niet heel erg dol op belasting. En de OZB is daarbij zeker niet onze favoriete belasting. Dat zal u niet verbazen. De afgelopen jaren hebben wij vaak tegen OZB

verhogingen gestemd omdat de woningwaarden daalden en desondanks de tarieven enorm stegen.

Nu echter stijgen woningen flink in waarde. Dat betekent dat het college nu voorstelt om de tarieven voor woningeigenaren met minder dan 3 procent te laten stijgen. Zijn we daar als VVD-fractie blij mee? Nee voorzitter, dat zijn we niet. Maar gelet op de vele ambities die we hebben als gemeenteraad, het dalende weerstandsvermogen en de zaken die buiten deze begroting gehouden zijn, zullen we dit jaar niet met een amendement op dit punt komen.

Woningen en bedrijventerreinen

Voorzitter, als we het dan toch over woningen hebben: we moeten meer bouwen. Niet om meer OZB binnen te halen, maar omdat er gewoon grote tekorten op de woningmarkt zijn. Vooral de koopmarkt heeft dringend behoefte aan meer en beter passende woningen. Voor middeninkomens is een koopwoning al bijna onbereikbaar. Persoonlijk herken ik dat beeld volledig.

Dus voorzitter, dit college moet gaan bouwen. Zodat mensen die nu in huurwoningen zitten dan hopelijk eindelijk kunnen kopen. Maar dat betekent niet dat we nu alleen goedkope starterswoningen moeten bouwen. Juist op de koopmarkt moeten we doorstroming krijgen en zorgen dat we een goed gemengd aanbod van koopwoningen hebben in onze gemeente. We moeten dus ook bouwen voor mensen die nu al een koopwoning hebben en graag door willen stromen naar een gelijkvloerse woning met voldoende ruimte. Wat dat betreft zou het Wilhelminaplein-Oost in Rijen een mooie locatie zijn om nu eens grotere koopappartementen te realiseren. Wil het college hier mee aan de slag?

Voorzitter, er moeten niet alleen woningen gebouwd worden. Er is ook behoefte aan ruimte voor bedrijven. Als VVD-fractie zijn we de afgelopen jaren zeer kritisch geweest op de ontwikkelingen op Midden-Brabant Poort, of eigenlijk vooral op het gebrek daaraan. Komend jaar moet het college bewijzen dat hun strategie werkt. Als wij volgend jaar bij de begrotingsbehandeling weer moeten constateren dat er van

verkoop en realisatie weinig terecht gekomen is, dan willen we betere koers van het college. Wat dat betreft is dit de laatste kans wat ons betreft voor dit beleid.

Openbare ruimte en verkeer

Voorzitter, we concluderen dat vele wijken en straten in onze gemeente in slechte staat zijn op zowel het gebied van groen als wegen. Voorzitter, die zin had uit ons verkiezingsprogramma kunnen komen. Maar hij komt uit de vragen van Kern'75. Daarom is het goed dat we de kwaliteit van fietspaden en stoepen in onze gemeente op het hoogste niveau willen brengen en willen houden. Ook in het kader van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, moeten we hier serieus werk van maken. Maar daar moet dan wel geld voor zijn.

In 2019 wordt door deze coalitie niet gestort in de reserves groen en wegen. Wij zien dat we daarmee weliswaar in 2019 een sluitende begroting hebben, maar de rekening wordt vooruit geschoven. Wij zouden dan ook graag zien dat nog deze collegeperiode deze storting alsnog plaatsvindt. Het meerjarenperspectief biedt die ruimte ook. Wij roepen het college dan ook op dat in de meerjarenbegroting op te nemen en overwegen hierover volgende week een motie.

Voorzitter, er wordt jaarlijks 4 ton gereserveerd voor ruimtelijke projecten. Wij ondersteunen dat, maar er staat niet bij waar dat geld precies in geïnvesteerd gaat worden. Een deel zal uiteraard besteed worden aan de belangrijke projecten in de spoorzone. Wij steunen dat en zullen hier over twee weken in de raad nog uitgebreid op terugkomen, want ook dit staat dan geagendeerd. Wat ons betreft betekent het gebrek aan onderbouwing van die gehele 4 ton echter ook, dat elke uitgave die gedaan moet worden uit dit bedrag, eerst nog goedgekeurd moet worden door de raad. Kan het college dat bevestigen?

Bij de perspectiefnota is onze motie aangenomen over een snelfietsroute naar Oosterhout. Wat heeft het college al gedaan om deze motie uit te voeren? En kan er dan ook gelijk gekeken worden naar verlichting op diezelfde fietsroute. Als dat tussen Dorst en Oosterhout kan, dan moet dat hier ook kunnen.

Geschiedenis

Voorzitter, ons geschiedenis is belangrijk, en onze historische gebouwen dus ook. We lezen regelmatig dat tot 90% van de kerken in Brabant binnen enkele jaren leeg kan komen te staan. We hopen dat het college zich niet in laat halen door de feiten, want een leeg gebouw zonder functie, is ook als monument lastig in stand te houden is. We zien dat ook bij het AZC in Gilze.

Volgend jaar is het 75 jaar geleden dat onze gemeente bevrijd werd. Ook die geschiedenis verdient aandacht. Er is geld voor gereserveerd, maar er is nog geen concreet plan bekend. Dat terwijl wij begrijpen dat onder andere de heemkundekring al met het college heeft gesproken. Wie maakt de afweging wat we als gemeente gaan doen en hoe het geld besteed gaat worden? En welke criteria gaat het college daarbij hanteren? Want we moeten deze mijlpaal natuurlijk met trots herdenken.

Sport

Ook met trots kijken we naar het nieuwe sportcomplex Den Butter in Rijen. Helaas is voor veel inwoners die trots van korte duur, zodra ze het complex betreden. De schoonmaak is vaak te slecht. Wat gaat het college hier nu concreet aan doen? Want eigenlijk zegt het college in de antwoorden: we hebben zo'n 11 miljoen uitgegeven voor het gebouw, toen hebben we de sleutel aan Optisport gegeven en nu kunnen en willen we er niets meer mee. Maar ik mag toch hopen dat dit college bij het overdragen van die sleutel ook afspraken maakte over het goed beheren en in stand houden van dit gebouw van ongeveer 11 miljoen. Graag horen we van het college hoe zij ervoor gaan zorgen dat de gebruikers ook weer trots worden op dit sportcomplex.

Duurzaamheid

Voorzitter, dit college gaat prat op de grote ambities t.a.v. duurzaamheid. Samen met Kern'75 in hun schriftelijke inbreng, constateren wij dat u wel formatie voor en woorden over duurzaamheid opneemt in de begroting, maar dat er geen budget is voor uitvoering. Verder dan: "we komen met een visie", komt dit college niet. Nu wachten wij al best lang op visie van het college, maar dat hoeft niet zo lang te duren. Dus verras ons komende week.

Over de energietransitie zullen we op 7 november nog uitgebreid spreken in een extra vergadering van de raadscommissie ruimte. Ik hou het nu dus kort. We zien de term biomassa inmiddels zo vaak terug, dat we al het snoeihout inmiddels zo'n zes keer verbranden in alle plannen. Op deze manier moeten alle bomen in onze gemeente zo snel mogelijk de oven in, willen we er op dit soort koude dagen warm bij kunnen zitten. Nu past dat erg goed in het kapbeleid van dit college, maar het is niet hoe de VVD met groen in onze gemeente om wil gaan.

En we willen waken voor een nep-duurzaamheid, waar er grote dieselschepen naar Canada en Zuid-Amerika varen om houtpellets te importeren zodat we er warmpjes bij kunnen zitten. Dan zijn we op papier misschien duurzaam bezig, maar goed voor het milieu is het absoluut niet.

ABG-organisatie en huisvesting

Voorzitter, ten slotte wil ik iets zeggen over de ABG-organisatie. Want alles wat we hier bedenken, moet uiteindelijk uitgevoerd worden door de goede ambtenaren die daar werken. We zijn blij met het onderzoek zoals dat nu vormgegeven wordt naar de ABG-organisatie. Daarover spraken we ook al in de commissie Middelen vorige week, dus onze zorgen over de toekomstbestendigheid van deze organisatie zijn bekend. We missen in het onderzoek wel echt het huisvestingsaspect. Daarom staat ons logo boven een motie die het CDA hierover indient.

Voor deze huisvesting en voor andere gemeentelijke gebouwen doet dit college komende jaren een forse extra reservering. Daarbij geeft het college aan dat de extra huurkosten die we aan de ABG-doorbelasten, één-op-één door de ABG bij ons in rekening worden gebracht. Maar moet dat niet gewoon via de verdeelsleutel gedaan worden en dus niet voor 100% maar voor 52% bij ons belanden? Graag een concreet antwoord.

Afsluiting

Voorzitter, de VVD-fractie ziet uit naar de inbreng van de andere fracties deze week en naar de concrete antwoorden van het college volgende week. Dank u wel.